

Dr Roger Green, Chrześcijaństwo amerykańskie,

Sesja 2 6, Fundamentalizm, Część 2

© 2024 Roger Green i Ted Hildebrandt

To jest dr Roger Green i jego wykład na temat amerykańskiego chrześcijaństwa. To sesja 26, Fundamentalizm, część 2.

Jeśli masz swój sylabus, jestem na stronie 16 sylabusa, więc to jest Fundamentalizm i ewangelikalizm.

O tym właśnie mówimy. Najpierw mówimy o amerykańskim fundamentalizmie i podaliśmy dość długie tło. Następnie, są trzy szerokie nurty amerykańskiego fundamentalizmu. Jesteśmy wdzięczni dr Hildebrandtowi za to, że mówił o dyspensacyjnym premillenaryzmie i tym wszystkim, i powiedzieliśmy, że to jest swego rodzaju lustrzane odbicie współczesnego rozumienia historii i tak dalej.

Następnie rozmawialiśmy o Ruchu Świętości i powiedzieliśmy, że Ruch Świętości jest w pewnym sensie odbiciem lustrzanym współczesnego rozumienia moralności. Ruch Świętości kładzie nacisk na moralność i czystość serca, ale to może przyjść tylko z łaski Boga. Nie przychodzi z osobistych osiągnięć.

Więc rozmawialiśmy o Ruchu Świętości. Myślałem, że Nikki zadała pytanie o Ruch Świętości w kontekście pewnego oporu na to, i to było po zajęciach, kiedy pomyślałem, że jedną z odpowiedzi na to, której nie udzieliłem, więc chciałbym ją udzielić teraz. Czy byli ludzie w Ruchu Świętości, którzy prześcignęli Wesleya w idei perfekcjonizmu, i byli ludzie w Ruchu Świętości, którzy powiedzieli, że po tym, jak zostaniesz uświęcony, po tym, jak zostaniesz uświęcony przez Boga, powiedzieli, że nigdy więcej nie będziesz mógł zgrzeszyć. Niemożliwe byłoby, abyś zgrzeszył.

To nazywano doktryną bezgrzesznej doskonałości. Oczywiście John Wesley i jego zwolennicy powiedzieli na to nie, ponieważ zawsze będziemy mieć wolną wolę, więc zawsze możemy powiedzieć Bogu nie, jak i tak. Ale były rodzaje perfekcjonistów i grup perfekcjonistów.

Słownik chrześcijaństwa w Ameryce, z którego wiem, że niektórzy z was korzystali w swoich pracach, lata temu, kiedy to było w pewnym sensie składane, poprosili mnie o napisanie kilku artykułów do niego i jednym z artykułów, o który mnie poprosili, był artykuł o perfekcjonizmie, i starałem się podkreślić w tym artykule, że ta idea chrześcijańskiej doskonałości lub doskonałej miłości została naprawdę przewyższona przez ludzi, więc byłoby to również prawdziwą wadą ruchu, tego rodzaju bezgrzesznej doskonałości, ludzie. Ale rozmawialiśmy o Ruchu Świętości i o tym, na czym on polega. Myślę, że prawdopodobnie dopiero zaczęliśmy zajmować się pentekostalizmem.

Myślę, że jedyne, co mogłem powiedzieć, to to, że pentekostalizm jest również odbiciem lustrzanym. To odbicie lustrzane doświadczenia religijnego, ponieważ wspomnieliśmy, że wraz z Friedrichem Schleiermacherem, ojcem klasycznego protestanckiego liberalizmu, kładziono nacisk na doświadczenie religijne, a Jezus stał się wielkim modelem lub przykładem tego. Pentekostalizm pojawia się i mówi, że wierzymy w doświadczenie religijne, ale nie jest to doświadczenie religijne, które istoty ludzkie mogą jakoś zgromadzić.

Patrząc na Jezusa, mogę zrobić to samo w swoim życiu. To religijne doświadczenie, które jest ważne dla zielonoświątkowców, jest ważnym znakiem dla zielonoświątkowców, ale przychodzi tylko przez działanie Ducha Świętego, więc przychodzi tylko przez Boga. Myślę, że to jest mniej więcej wszystko, co tu mamy.

Pentekostalizm to kolejna rzecz, którą o tym powiemy. Jestem na stronie 16A, Fundamentalizm, a my jesteśmy na stronie 2C, Pentekostalizm. Inną rzeczą jest to, że Pentekostalizm był swego rodzaju połączeniem pięciu różnych nurtów lub pięciu różnych obszarów myślenia lub różnych tradycji. Więc wspomnę o tych pięciu rzeczach, które połączyły się, aby ukształtować to, co stało się znane jako Pentekostalizm.

Przede wszystkim, kładziono nacisk na całkowite uświęcenie jako doświadczenie zmieniające życie w życiu wierzącego. Teraz widzieliśmy, oczywiście, pogląd Wesleya na całkowite uświęcenie. Ludzie, którzy byli, nazwijmy ich zielonoświątkowcami, to podchwycili.

To jest więc jeden rodzaj nurtu, który pomógł ukształtować i uformować pentekostalizm. Numer dwa to oczywiście bardzo silny nacisk na upewnienie Ducha Świętego w jednostce i w grupie. Zobaczymy to w pentekostalizmie, gdy przyjrzymy się jego historii.

Ale silny nacisk na moc Ducha Świętego, wzmacnianie jednostki, wzmacnianie grupy i tak dalej. Numer trzy, nie zdziwiłbyś się tym, ale pentekostalizm był bardzo pod wpływem dyspensacyjnego premillenaryzmu. Zasadniczo patrzył na historię przez te same soczewki, co dyspensacyjni premillenaryści.

Tak więc to wchodzi w pentekostalizm i stanowi kolejną część jego fundamentu. Numer cztery to naprawdę nowy, przepraszam, rodzaj teologii uzdrawiania wiarą. Uzdrawianie wiarą, jak zobaczymy, stało się bardzo ważne we wczesnej tradycji pentekostalnej i stało się znakiem rozpoznawczym tej tradycji.

Tak więc, nowa teologia uzdrawiania wiarą. Numer pięć to coś, o czym wspominaliśmy już wcześniej na kursie, ale prawdopodobnie nie wspominaliśmy zbyt wiele od tamtej pory. Pentekostalizm był tak naprawdę tradycją restauracyjną.

Pentekostalizm postrzegał siebie jako przywracanie pierwotnego kościoła i życia pierwotnego kościoła, mocy pierwotnego kościoła i cudów pierwotnego kościoła.

Więc to jest ruch restauratorski. Więc to dodaje do tego, co stało się znane jako pentekostalizm. Więc bardzo, oczywiście bardzo ważny, ten ruch, gdy zaczyna nabierać kształtu i formy.

Teraz, często ojciec Pentekostalizmu, przepraszam, jest znany jako człowiek o nazwisku Charles Fox Parham. A to jest zdjęcie Parhama tutaj w wydaniu gazety. I tylko kilka rzeczy o Charlesie Foxie Parhamie.

Charles Fox Parham był swego rodzaju ewangelistą i uzdrowicielem wiary z Midwestu, podróżującym z jednego miejsca do drugiego. Jest swego rodzaju wędrownym ewangelistą. Częścią jego kazań i nauczania było to, że wszyscy chrześcijanie muszą zostać ochrzczeni przez Ducha Świętego.

Nie tylko muszą być ochrzczeni Duchem Świętym, ale będzie też wyraźny znak tego chrztu. Jeśli naprawdę jesteś ochrzczony Duchem Świętym, będziesz mówił językami. I tak Charles Fox Parham, myślę, jest dość charyzmatyczną osobą, podróżującą głównie po Środkowym Zachodzie, głoszącą i nauczającą doktryny o mocy Ducha Świętego, mówiącej językami.

I to był początek Pentekostalizmu. Stało się tak, że w 1914 r. ukształtowała się denominacja, denominacja przyjęła formę i nazywa się Assemblies of God. Niektórzy z was mogą być członkami Assemblies of God.

I to stało się największym i najbardziej prominentnym wyznaniem zielonoświątkowym. Charles Fox Parham był jedną z osób, które pomogły ukształtować Assemblies of God. Myślę, że prawdopodobnie do dziś jest to największe wyznanie zielonoświątkowe.

Co się dzieje, to kiedy powstają Zbory Boże, inne grupy, inne zielonoświątkowe, mniejsze grupy wyznaniowe zaczynają się formować. I one również kładą nacisk na to samo, co Charles Fox Parham i Zbory. Tak więc nacisk na wiele mniejszych wyznań to mówienie językami, uzdrawianie wiarą, a dla wielu z nich, nie wszystkich, ale dla wielu z nich, rychły powrót Chrystusa.

Chrystus powraca dziś, a oni w pewien sposób podtrzymali tę tradycję przy życiu. To właśnie kształtuje i formuje pentekostalizm. Więc trzy szerokie ruchy, dyspensacyjny premillenaryzm, masz tę grupę, potem masz ludzi świętości, a potem masz ludzi pentekostalnych.

I te trzy ruchy naprawdę tworzą fundament tego, co nazywamy amerykańskim fundamentalizmem. Teraz, jak widać w sylabusie, był to czas wielkiej wolności w

zakresie wyrażania religii i tworzenia denominacji i grup religijnych. Amerykański nacisk na wolność naprawdę pomógł zaszczepić to w ludziach.

Więc cokolwiek działo się z amerykańskim fundamentalizmem, jak lubię mówić, w powietrzu wisało coś, co spowodowało, że inni ludzie, którzy wydawali się być fundamentalistami, zostali uformowani i ukształtowani. Więc porozmawiamy o dwóch z nich. Porozmawiamy o Mary Baker Eddy i kształtowaniu się chrześcijańskiej nauki.

Porozmawiamy również o Świadcach Jehowy, o których mówiliśmy już w innym wykładzie. Ale oni są atrakcyjni dla różnych grup społecznych. Więc zaczniemy od Mary Baker Eddy i chrześcijańskiej nauki.

Bardzo interesujące. Masz tam jej daty. W Mary Baker Eddy, długiej historii o jej życiu, zachorowała i cudownie wyzdrowiała.

A z tego cudownego uzdrowienia Mary Baker Eddy w 1879 r. utworzyła ruch zwany nauką chrześcijańską. I tutaj znowu kobiety w amerykańskim chrześcijaństwie są często na marginesie, ponieważ główne kościoły i wyznania nie pozwalają kobietom modlić się, głosić kazań i przyjmować święceń itd. Więc często znajdują przestrzeń oddzieloną od głównego nurtu, na marginesie, i tak było w przypadku Mary Baker Eddy.

Była założycielką ruchu nauki chrześcijańskiej. Teraz nauka chrześcijańska jest ruchem. To rodzaj protestanckiego liberalizmu w skrajnej postaci.

Jeśli jest jedno słowo, które chcesz skojarzyć z nauką chrześcijańską, to jest to słowo idealizm. To był bardzo idealistyczny rodzaj ruchu. To prawie gnostyk.

Jeśli cofniesz się do I i II wieku, to jest to niemal ruch gnostyczny. Ponieważ nauka chrześcijańska poprzez nauki Mary Baker Eddy, nauka chrześcijańska zaprzeczała rzeczywistości materii, grzechu, choroby i śmierci. Zaprzeczała, że te rzeczy, że to nie jest prawdziwy świat.

Jedynym prawdziwym światem był świat duchowy. I tak się dzieje, że jeśli zachorujesz, musisz zdać sobie sprawę, że twoja choroba, przynajmniej dla Mary Baker Eddy, twoja choroba jest wynikiem fałszywego przekonania. Aby przezwyciężyć tę chorobę, musisz mieć właściwe zrozumienie, właściwe przekonanie i właściwe zrozumienie tego, na czym polega wiara chrześcijańska.

I tak, nie pójdziesz do lekarza, ale pójdziesz do praktykującego naukę chrześcijańską. Praktykujący naukę chrześcijańską są szkoleni, aby pomóc ci pokonać chorobę i tak dalej. Więc istnieje taki rodzaj gnostycznego idealistycznego zaprzeczania rzeczywistości.

A świat duchowy jest jedyną rzeczywistością. Bardzo, bardzo interesujące. Teraz, do czego nauka chrześcijańska odwoływała się, byli bogaci, wpływowi i intelektualiści.

To był wielki urok chrześcijańskiej nauki. Uznali ten rodzaj filozoficznego idealizmu za bardzo atrakcyjny. Ponieważ im się podobał, ci ludzie wspierali ruch finansowo.

Więc wybieramy się na drugą wycieczkę terenową, pierwszym miejscem, do którego się udajemy, jest Kościół Nauki Chrześcijańskiej. Zobaczymy nie tylko obecny kościół, ale także kościół-matkę, który został zbudowany pod koniec XIX wieku, gdy Mary Baker Eddy, oczywiście, jeszcze żyła i nadzorowała budowę tego kościoła-matki. To bardzo, bardzo interesujące doświadczenie.

Kilka rzeczy, na które chcesz zwrócić uwagę, gdy tam pójdziesz, myślę, że jeden lub dwóch z was tam było, prawda, do Christian Science Church? Po prostu wewnątrz kościoła, masz wycieczkę i wszystko. Więc, po prostu wokół kościoła. Kilka rzeczy, które zauważysz, gdy tam pójdziemy.

Przede wszystkim, jest ogromna ilość nieruchomości w centrum Bostonu nad Prudential Center. Została zapłacona w dniu, w którym nieruchomość została wybudowana. Więc ci ludzie bardzo, bardzo dobrze wspierają swój kościół.

Ale inną rzeczą, na którą warto zwrócić uwagę, gdy tam będziemy, jest to, że będzie wiele wersetów z Pisma Świętego w całym kompleksie. Będzie wiele wersetów z Pisma Świętego. Ale tuż obok każdego wersetu z Pisma Świętego będą nauki Mary Baker Eddy.

Te rzeczy są równe. I nie możesz wizualnie, to jakoś uderza cię wizualnie, że będzie cytaty z Jezusa, a potem cytaty z Mary Baker Eddy. Teraz, co się dzieje również, gdy idziesz do kościoła, to chcesz zauważyć, i myślę, że osoba, która będzie nas prowadzić, będzie o tym mówić.

Kiedy wchodzisz do kościoła, chcesz zauważyć, że są tam dwie ambony. I obie są równe, równej wielkości i wszystkiego. A na jednej ambonie jest Biblia.

A w każdym Kościele Nauki Chrześcijańskiej na świecie, w niedzielny poranek zostanie odczytany ten sam fragment Biblii. A na drugiej ambonie będzie książka Mary Baker Eddy. Fragment Mary Baker Eddy również zostanie odczytany.

Ale nie można tego wizualnie, nie można przegapić, że te dwie ambony są sobie równe. A Biblia i książka Mary Baker Eddy są sobie równe, to są te same słowa. Więc ona jest interpretatorką, właściwą interpretatorką fragmentów biblijnych.

A wizualnie, to trudne, och, nie można tego przegapić. Więc Christian Science. Więc, zobaczymy Christian Science, będziemy z kobietą, która, to nie jest tak naprawdę, przepraszam, to nie jest ta sama osoba.

Wiele, wiele razy tam chodziłem i miałem tego samego przewodnika. Więc poznaliśmy się. I ona naprawdę była świetnym facetem, ale już nie jest w tym kościele.

Więc nie wiem, kogo zabierzemy na wycieczkę. Dowiemy się. Ale to bardzo ciekawe doświadczenie przejść przez kościół.

Tak. Była powieść, która co? Nie wiem, konkretna powieść, nie coś napisanego przez Mary Baker Eddy. Nie, nie.

O, to jest scjentologia. Tak. To dobry punkt, który poruszają, kiedy będą mówić.

Powiedzą, że nie jesteśmy scjentologią. I dlatego scjentologia jest czymś sekciarskim. Więc, ale masz rację, to byłaby scjentologia, a nie chrześcijańska nauka.

Ale tak, Porter. Prawdopodobnie nie chcą używać tego słowa, ale w architekturze i w ich nabożeństwach religijnych, to znaczy, nie można dojść do żadnego innego wniosku, ponieważ masz czytanie Biblii, czytanie Mary Baker Eddy i dwie ambony tej samej wielkości. I tak, czy faktycznie chcieliby podjąć ten krok, nie jestem pewien.

To pytanie, które być może zadamy, gdy już tam będziemy. Zobaczymy, kto jest przewodnikiem. Niektórzy przewodnicy potrafią lepiej wyczuć te pytania niż inni.

Więc zobaczymy, kto jest przewodnikiem. Czy zaprzeczają rzeczywistości śmierci? Tak. Jasne.

Cóż, śmierć nie ma. Śmierć ciała fizycznego jest nieistotna w tym sensie, że to twój duch idzie do Pana, twój duch jest zbawiony i wszystko inne. Więc nie mogą zaprzeczyć, że ludzie faktycznie umierają, ale to, co dzieje się po śmierci, jest dla nich naprawdę ważne. Teraz problem, niestety lub problematycznie, Chrześcijańska Nauka wpadała w kłopoty przez lata, ponieważ na przykład możesz mieć parę Chrześcijańskiej Nauki z chorym dzieckiem, i zabiorą dziecko do praktykującego, ale nie zabiorą dziecka do lekarza, dziecko umiera, a następnie państwo się w to angażuje i ściga rodziców za to, że pozwolili swojemu dziecku umrzeć i tak dalej.

Więc czasami wpadali w naprawdę, naprawdę zagmatwane bałagany ze swoim przekonaniem, że choroba jest kwestią fałszywej wiary. To nie jest kwestia rzeczywistej dolegliwości fizycznej, którą lekarze muszą wyleczyć. Więc były problemy z Chrześcijańską Nauką, z którymi musieli sobie poradzić.

O czym? Cóż, kładą duży nacisk na zmartwychwstanie Jezusa, jak zobaczysz. I są witraże na temat zmartwychwstania Jezusa, które zobaczymy w starym, w, przepraszam, w kościele-matce. Więc mówią o zmartwychwstaniu, ale wydaje się, że kiedy mówią o zmartwychwstaniu, to mówią o zmartwychwstaniu ciała duchowego, a nie fizycznego.

Więc to jest bardzo idealne i bardzo, w pewnym sensie gnostyczne. Tak. Więc Christian Science przemawia do ludzi z wyższych sfer, do bogatych, przemawia do wpływowych i intelektualistów.

Dlatego tak dobrze wspierają swój kościół, ponieważ są ludźmi zamożnymi. A gdy widzisz, że cały kompleks będzie gotowy za kilka tygodni, pamiętaj, że jest opłacony w dniu, w którym został zbudowany. Więc całkiem nieźle sobie radzą.

Jednak nie usłyszysz, że kościoły Christian Science na całym świecie zamykają się dość szybko, ponieważ po prostu nie są. Ludzie nie dołączają do Christian Science. Ludzie są może trochę bardziej realistyczni w kwestii świata, w którym żyjemy, i rzeczy takich jak grzech, zło, śmierć i tak dalej. Tak.

Jasne. Czytelnia jest bardzo interesująca. I znowu, jest tam bardzo intelektualne podejście do tego, czym jest chrześcijaństwo.

To jest w pewnym sensie życie umysłu. Więc jeśli ludzie przychodziliby do czytelnia, kogo by tam przyciągały? Cóż, prawdopodobnie tylko ludzie zainteresowani intelektualnie chcą usiąść i przeczytać kilka książek lub kupić kilka książek i dowiedzieć się o nich itd. Więc to jest apel, jaki Chrześcijańska Nauka kieruje do intelektualistów.

Mam na myśli, że biedna osoba, która jest bezdomna i głodna, prawdopodobnie nie wpadnie do czytelnia i nie usiądzie, żeby poczytać kilka świetnych książek lub kupić kilka świetnych książek. Więc jest to apel do intelektu, żeby dowiedzieć się, co jest naprawdę prawdą. Prawdą jest to, że można się uczyć z pism Mary Baker Eddy.

Tak. Tak. Nie wiem, jak udane są czytelnia.

Byłoby ciekawie ich o to zapytać. Oczywiście, za pośrednictwem Mary Baker Eddy, wyprodukowali również Christian Science Monitor, który, cóż, nie wchodzi do tego budynku, ale ma całkiem dobrą reputację dziennikarską, jak wiesz. Więc to zostało wyprodukowane w czasach Mary Baker Eddy.

Coś jeszcze? Christian Science. Więc w atmosferze fundamentalizmu, masz te inne ruchy, które się pojawiają, których nie możesz utożsamiać z ludźmi dyspensacyjnymi, ani z ludźmi świętości, ani z ludźmi zielonoświątkowymi, ale powstają w tym czasie. Więc, okej.

Inną grupą, o której już wspominaliśmy, jest Charles Taze Russell i Świadkowie Jehowy. Mówiliśmy o nich wcześniej, ale ci ludzie są zasadniczo unitarianie. Nie są trynitarni.

I wzywają również ludzi, aby do nich dołączyli. Kiedy ludzie do nich dołączają, muszą żyć bardzo rygorystycznie etycznie, aby pokazać, że są prawdziwymi Świadkami Jehowy i że są częścią odkupionych. I tak, ten apel, oczywiście, był skierowany do społecznych outsiderów.

Ten apel był skierowany do biednych. Ten apel był skierowany do biednych w centrum miasta, do tych poza normami społecznymi i konstrukcjami społecznymi, którzy nie mieli domu, którzy nie mieli rodziny i którzy nie mieli żadnej dyscypliny w swoim życiu. I tak dowiadują się, że są częścią Świadków Jehowy.

Odkrywają, że są częścią wybranych przez Boga. I tak Świadkowie Jehowy mieli bardzo szeroki zasięg. Są jednak przeciwieństwem chrześcijańskiej nauki.

Chrześcijańska nauka odwołuje się do tych, którzy są wysoko i nisko. Świadkowie Jehowy odwołują się do tych, którzy są nisko i nisko. Ale nie mieli żadnego związku z dispensacyjnymi pre-millennialsami, zielonoświątkowcami ani tradycją świętości.

To jest coś innego, co się tu dzieje. Okej, więc po pierwsze, czy jest coś o pentekostalizmie, Chrześcijańskiej Nauce lub Świadkach Jehowy? Okej, teraz przejdziemy do numeru cztery.

Zajmiemy się wynikami fundamentalizmu. I jest pewien szczególny sposób, w jaki robię wyniki fundamentalizmu. Zobaczmy więc, jak to zrobimy.

Była napisana książka zatytułowana The Roots of Fundamentalism. Została napisana całkiem sporo lat temu. Jednak autor w tej książce starał się dobrze przyjrzeć fundamentalizmowi jako ruchowi, nie tylko jego segmentom, ale także jako ruchowi holistycznemu.

Próbował zobaczyć, co było w tym pozytywnego, a co negatywnego. Myślę, że to była dość wyważona książka. Autor nazywał się Sandin, The Roots of Fundamentalism.

Myślę, że było to dość zrównoważone. Więc, co myślał, kiedy mówił o złych rzeczach fundamentalizmu, zwrócił się do ewangelików, aby to zobaczyć. Więc, co zrobimy pod wynikami, to przyjrzymy się trzem wynikom fundamentalizmu.

Po pierwsze, przyjrzymy się krytyce fundamentalizmu, do której przejdę. A było ich całkiem sporo, muszę przyznać. Po drugie, przyjrzymy się ewangelikalizmowi jako pewnego rodzaju odchodzeniu od fundamentalizmu.

Po trzecie, przyjrzymy się liberalnej odpowiedzi na fundamentalizm. Okej, więc oto, dokąd zmierzamy. Krytyka fundamentalizmu.

Teraz mam też kilka ilustracji z mojego pliku o amerykańskim fundamentalizmie. Więc myślę, że najpierw przejdę przez krytykę, a potem dojdę do kilku ilustracji, zamiast próbować dopasować ilustracje do krytyki. Okej, czy to ma sens? Mam nadzieję, że tak.

Więc to właśnie robimy w pierwszej kolejności: krytykujemy fundamentalizm jako całość. Nie jakieś konkretne części fundamentalizmu, ale fundamentalizm jako całość. Okej, krytyką numer jeden jest niezdolność lub niechęć do bycia samokrytycznym.

Niezdolność lub niechęć do samokrytyki. Strzeż się osoby, która nie jest samokrytyczna. Strzeż się kaznodziei telewizyjnego, do którego Bóg przemówił dziś rano; on przemawia do ciebie dziś wieczorem, a wszystko, co mówi, jest nieomyślne.

Uważaj na tę osobę. Najważniejszą osobą w twojej teologii powinienes być ty. Osobą, która zna twoje mocne i słabe strony w twojej teologii i w twoich studiach, powinienes być ty, przede wszystkim.

A wielcy teologowie byli ludźmi, którzy wiedzieli, którzy byli samokrytyczni. Wiedzieli, kiedy powiedzieli coś złego, albo powinni byli powiedzieć to lepiej, albo cokolwiek. Ale u wielu fundamentalistów była niemożność zrobienia tego lub niechęć do zrobienia tego.

Jeśli wiedziałeś, że powiedziałeś coś złego, nie chcieli się do tego przyznać. To jest numer jeden. Numer dwa, czasami bardzo dziwny pogląd na Pismo Święte, często przyjmowany jako ewangeliczny krytyczny fundamentalista, często angażujący się tylko w drobiazgi proroctwa, zamiast widzieć cały obraz proroctwa, często bardzo zaangażowany w drobiazgi proroctwa.

Dr Hildebrandt wspomniał, że pewnego dnia, kiedy niektóre z konferencji prorockich zeszły do najdrobniejszych szczegółów proroctwa, a następnie zaczęły stosować je do dzisiejszego świata, stało się to trochę; naprawdę zastanawiasz się, czy istnieje tam prawdziwe powiązanie. Więc czasami dziwny pogląd na Pismo Święte. Numer trzy, często okazuj osąd, a nie miłość.

Mam wiele ilustracji na ten temat, ale często okazuję osąd zamiast miłości. I czasami było to prawdą wobec siebie jako fundamentalistów. Numer cztery, głosiłem okrojoną ewangelię zdrowia i bogactwa.

Byli fundamentaliści; zobaczymy przykład tego w kościele, gdy spojrzymy na naszą płytę CD w środę i piątek, która często głosiła ewangelię zdrowia i bogactwa. Jeśli

naprawdę jesteś chrześcijaninem, będziesz zdrowy i bogaty, będziesz miał duże rezydencje, piękne samochody i mnóstwo pieniędzy. Nie martw się tym; to może się zdarzyć. I tak często ewangelia zdrowia i bogactwa, jest w ten sposób okrojona ewangelią.

Często ahistoryczne, to znaczy brak wielkiego poczucia HISTORII chrześcijaństwa, brak wielkiego rodzaju 2000-letniego wielkiego marszu chrześcijaństwa. I często ahistoryczne, kościół chrześcijański zaczął się od naszego kościoła wczoraj, i o to właśnie chodzi. Tak często brakuje tego wielkiego historycznego poczucia historii, nie zawsze, ale często.

Często budowane wokół supergwiazd. To kult osobowości. W filmie zobaczysz niektóre z tych fundamentalistycznych osobowości.

Całe przedsięwzięcie zostało zbudowane wokół tych supergwiazd, a często przedsięwzięcie upadało, gdy supergwiazda upadała z różnych powodów. Zobaczmy to na płycie CD w środę i piątek. Więc często istniał kult osobowości.

Często potępia cały kościół. Całe ciało Chrystusa jest potępione. Każdy kościół, który nie jest w zgodzie z ich kościołem lub ich myśleniem lub ich doktryną, musi być szatański i zły i podlegać osądowi Boga.

Więc nie przeszkadzało im często potępienie całego kościoła chrześcijańskiego, z wyjątkiem ich, ich kościoła lub ich denominacji. Tak często, nie zawsze, ale często brakuje poczucia odpowiedzialności społecznej. To jest troska o biednych, troska o bliźniego.

I znowu, zobaczysz trochę krytyki tego na filmie. Tak często brak odpowiedzialności społecznej. Często niektórzy ewangelicy byli tym szczególnie zaniepokojeni, ale często brakowało im zaangażowania we współczesne trendy intelektualne.

To znaczy, że przywódcy fundamentalistyczni nie byli w stanie przemówić do współczesnego świata, do świata intelektualnego. Częścią krytyki było to, że w szkołach fundamentalistycznych nie było żadnego szkolenia z teologii biblijnej, teologii doktrynalnej i języków biblijnych. Nie byli więc w stanie wykorzystać swojej wiedzy o Biblii, aby zaangażować się w nowoczesne trendy intelektualne.

Oto kilka przykładów krytyki fundamentalizmu. Mam jeszcze jedną. Z jakiegoś powodu nie umieściłem jej na liście, ale oto ostatnia.

I to jest to, co powiedział jeden ewangelik: fundamentalizm to ortodoksja, która stała się kultowa. To ortodoksja, która stała się kultowa. A oto cytat z niego.

Powiedział, że podkreślają drobne cnoty, a jednocześnie pielęgnują większe wady. A był człowiekiem, który wychował się w fundamentalizmie. Więc ten rodzaj ortodoksji stał się kultowy, podkreślając drobne cnoty, że nie pijemy, nie palimy, nie tańczymy, nie żujemy i że często pielęgnujemy większe wady, co stało się problematyczne dla niektórych, choć nie dla wszystkich.

Ale dla niektórych fundamentalistów stało się to problematyczne. Chrześcijaństwo stało się listą tego, czego nie robisz. Nie pijesz, nie palisz, nie żujesz.

Dlatego musisz być chrześcijaninem. Więc to staje się problematyczne. OK.

Mówimy więc o wynikach fundamentalizmu. Mówimy, że były trzy wyniki. Pierwszym wynikiem była krytyka fundamentalizmu.

OK. Teraz, dla każdego z nich, mógłbym zakończyć kilkoma ilustracjami. Więc teraz po prostu dam kilka ilustracji.

Mam ich wiele. Mam jedną, szczególnie taką, która jest dość osobista. Więc do tego przejdę na końcu.

Ale tak. Tak. Tak.

Cóż, zazwyczaj używamy słowa charyzmatyczny w znaczeniu międzywyznaniowy. Zazwyczaj używamy słowa zielonoświątkowy, aby ponownie zidentyfikować tożsamość wyznaniową, tak jak Assemblies of God jest wyznaniem zielonoświątkowym. Charyzmatyczny jednak wszedł w modę w latach 60. i 70.

Charyzmatyczny był transwyznaniowy, kładł nacisk na działanie Ducha Świętego, a czasami na to samo, czasami na mówienie językami, uzdrawianie wiarą, ale był transwyznaniowy. Tak więc zazwyczaj używamy tego terminu. Kiedy poszedłem do Barrington College w 1970 roku, mój kolega z biura był... Chyba ci o tym mówiłem.

Nie jestem pewien. Ale mój kolega z biura był księdzem episkopalnym. Teraz dorastałem... Nie dorastałem, znając żadnych księży episkopalnych.

Więc to było dla mnie nowe doświadczenie. A kiedy wszedłem do mojego biura pierwszego dnia, miał on kołnierzyk i krzyż, i oto on, ojciec Terry Fulham, również absolwent Gordon College, nawiasem mówiąc. Ale nie był tylko księdzem episkopalnym, którego nigdy wcześniej nie spotkałem.

Teraz dzielę z nim biuro. Był charyzmatycznym księdzem episkopalnym. Nie dorastałem w żadnej tradycji charyzmatycznej.

I tak, nie wiedziałem nawet, jak połączyć te dwie rzeczy: charyzmatyczny, ksiądz episkopalny. Jak one się łączą? Więc oświecił mnie, co znaczy być charyzmatycznym księdzem episkopalnym. Jednym ze sposobów, w jaki mnie oświecił, było to, że największy ruch charyzmatyczny rzymskokatolicki w tamtym czasie, na początku lat 70., największy ruch charyzmatyczny rzymskokatolicki w tamtym czasie znajdował się w Rhode Island.

Rhode Island miało te niesamowicie wielkie charyzmatyczne spotkania rzymskokatolickie. Więc pomyślał, że skoro potrzebuję edukacji w tym zakresie, powinienam pójść z nim na charyzmatyczne spotkania rzymskokatolickie. I tak zrobiłam.

I byłem zdumiony. Mam na myśli, że było dużo mówienia językami, dużo uzdrawiania wiarą, dużo prorocstw i tak dalej. A potem pod koniec nabożeństwa wszyscy trochę się uspokajają.

A potem masz mszę. Ksiądz wychodzi, masz mszę. I tak kończysz nabożeństwo.

A Barrington College, ponieważ były to tak duże spotkania, Barrington College miał dużą salę gimnastyczną. Więc wynajmowali naszą salę gimnastyczną, ponieważ potrzebowali dużego miejsca spotkań. Więc od czasu do czasu charyzmatyczni katolicy rzymscy przychodzili na kampus, korzystali z naszej sali gimnastycznej i korzystali z ich usług.

Ale to jest charyzmatyczne. To jest trans-wyznaniowe, nawet rzymskokatolickie, nie wiem, czy kojarzysz charyzmatyczne z rzymskokatolickim. Ale to jest trans-wyznaniowe.

Coś jeszcze w tym pierwszym wyniku to krytyka, OK, tylko kilku ilustracji. Oto ilustracja, którą mam w swoim folderze, ponieważ fundamentalizm często miał dziwny pogląd na Pismo. Część tego dziwnego poglądu na Pismo dotyczyła datowania drugiego przyjścia Jezusa.

Dr Hildebrandt miał rację pewnego dnia, kiedy powiedział, że myślę, że w dużej części chrześcijaństwa zapomnieliśmy o doktrynie drugiego przyjścia Jezusa. Nie stoimy na palcach, czekając, i powinniśmy być ludźmi, których się spodziewamy. Jednak datowanie drugiego przyjścia jest problematyczne.

Wiesz to od Williama Millera z Millerites. Lata temu, w miejscu zwanym Granis, Arkansas, z populacją 177 osób, była grupa 25 osób, które zdecydowały, że Jezus powróci do Granis, Arkansas. I tak, postanowili rzucić pracę, opuścić fabryki, zabrać dzieci ze szkoły i przyjechać i zamieszkać w domu Gene'a Nance'a i mieszkać w jego domu, aż Jezus powróci.

Więc zrobili to wrześniowego dnia w Granis , Arkansas, ponieważ mieli dokładną datę powrotu Jezusa. Więc nie chcieli zostać złapani i nie byli gotowi na Jezusa. Więc wszyscy weszli do domu, przynieśli jedzenie do domu i zamknęli dom.

Cóż, kontynuacja nastąpiła osiem miesięcy później. Myślę, że mam... Tak, kontynuacja nastąpiła osiem miesięcy później, kiedy władze przyszły do domu i powiedziały tym ludziom, osiem miesięcy w tym domu, ze wszystkimi tymi dziećmi w tym domu, i wszystko zamknięte, i gdzie teraz jest jedzenie? Tak czy inaczej, osiem miesięcy później władze przyszły, zapukały do drzwi i powiedziały, że wyciągnęłeś swoje dzieci ze szkoły na osiem miesięcy, żyjesz w niehigienicznych warunkach i masz czas do północy, żeby się wynieść. I tak musieli się wynieść, a Jezus nie wrócił do Granis w Arkansas 29 września 1970 roku.

Po prostu się nie wydarzyło. Więc mogą mieć dość dziwne poglądy. Inny rodzaj... Mam cały plik, ale oto książka, która ukazała się w 1988 roku.

88 powodów, dla których pochwycenie nastąpi w 1988 roku. Ale dobrą rzeczą w tej książce jest to, że to dwie książki w jednej, ponieważ połowa książki jest wydrukowana w ten sposób, a druga połowa jest wydrukowana w ten sposób. I jest w pożyczonym czasie, biblijne daty 17 tygodnia Daniela, Armagedon w tysiącleciu Daniela 924.

Więc dostajesz dwie książki w jednej. Więc teraz, nie pomyślałbyś, że ludzie potraktują to zbyt poważnie. I jestem tutaj, aby ci powiedzieć, wiele osób potraktowało to poważnie.

Porwanie nastąpi w 1988 roku. Studenci faktycznie opuszczali uczelnie i uniwersytety, aby przygotować się na porwanie w 1988 roku. Nie, studenci Gordona, jestem tutaj, aby wam powiedzieć, ale mimo wszystko, to jest trochę dziwny pogląd na nazywanie czasu.

Ale prawdopodobnie nie przeczytałeś tej książki. Prawdopodobnie nie umieścisz jej na swojej liście lektur na lato. Nic się nie stanie, jeśli tego nie zrobisz, bo już trochę minęło.

To był 1988 rok, więc nie ma problemu, jeśli nie. Ale oto list. Należę do Evangelical Theological Society i Evangelical Theological Society, czyli grupy ewangelików, którzy spotykają się, czytają artykuły i prowadzą czasopismo itd.

Oni, podczas jednej ze swoich sesji, jakiś czas temu, nie mam daty, ale jakiś czas temu, to byłyby wczesne lata 70., podczas jednej ze swoich sesji, naprawdę ostro skrytykowali Bob Jones University. Teraz, nie wiem, czy któryś z was był na Bob Jones University lub przeniósł się z Bob Jones University, ale oni ostro skrytykowali Bob Jones University, ponieważ w tamtym czasie Bob Jones University odmówił przyjęcia

czarnoskórych na uniwersytet, co jest, wiesz, problematyczne na wiele sposobów. Cóż, jakoś o tym usłyszeli.

Więc Bob Jones University napisał list do Evangelical Theological Society. A oto, co było w liście. Jest rok 1971.

Czy mógłbyś wyrazić naszą wdzięczność całej sekcji Nowej Anglii Evangelical Theological Society za sprzeciwienie się Bob Jones University? Bylibyśmy bardzo zaniepokojeni, gdybyś miał coś dobrego do powiedzenia na nasz temat. Pozwól mi jasno powiedzieć, że nie obchodzi nas, co Evangelical Theological Society myśli o Bob Jones University. Niezależnie od tego, czy zdajesz sobie z tego sprawę, czy nie, dawno temu odciąłeś się od stanowiska Bob Jones University, kiedy związałeś się ze stanowiskiem Nowej Anglii, stanowiskiem reformy społecznej i ekumenicznej orientacji.

Dlatego nie jestem ani trochę zaskoczony, że separatystyczne podejście jest dla ciebie obraźliwe. Już dawno zapomniałeś, że słowo oznacza to, co znaczy, już dawno zapomniałeś, że słowo oznacza to, co jest stosowane w Słowie Bożym. Na zakończenie mogę zasugerować, aby Evangelical Theological Society zaczęło robić coś teologicznego dla odmiany.

Albo jeśli nie, zmiana nazwy na coś w rodzaju Evangelical Social Society for the Progressance of the Kingdom of the Antichrist byłaby odpowiednia dla twojego tłumy. Tymczasem twoja ingerencja w sprawy Bob Jones University, szkoły, która nie ma z tobą nic wspólnego teologicznie, pozycyjnie ani organicznie, jest nieuzasadniona, nieusprawiedliwiona, niewłaściwa i wścibska. Z poważaniem, Bob Jones III, wiceprezes.

Więc to było dość trudne. Kilka lat temu, wiesz, Bob Jones University ma szkołę filmową. Nie wiem, czy jesteś z tym zaznajomiony, czy nie, ale mają szkołę filmową.

Kilka lat temu w Barrington College zobaczyliśmy ich katalog i był tam film, który chcieliśmy od nich wypożyczyć. Więc napisaliśmy do nich i powiedzieliśmy, że chcielibyśmy po prostu wypożyczyć ten film. I w liście, który dostaliśmy, było oczywiście, że nie mogli nam wypożyczyć filmu, ponieważ Barrington College było z diabła.

A gdyby wypożyczyli nam film, byłiby w korespondencji z diabłem. Więc zdecydowali, nie, przepraszamy, nie możemy wypożyczyć naszego filmu. A swoją drogą, w tej korespondencji Gordon College też nie uszedł z niczym, ponieważ przypadkiem wspomnieli o kilku innych college'ach, które były diabła.

A Gordon był jednym z nich, oczywiście. Więc nie mogli nam wypożyczyć tego filmu. Więc dlaczego jesteś z diabła? Och, z powodu tego, co głosisz, czego nauczasz, wiesz, z wielu, wielu powodów.

Więc teraz, jeszcze jedna ilustracja. To bardziej osobista ilustracja. Więc oto ona.

Dam ci to. Teraz pozwól mi, jeśli mogę, musi być mały wstęp do tego, ponieważ kiedy wsiałam do samolotu, wydaję książki, czytam i studiuję. Nie, wiesz, czy to, czy jestem złym ewangelistą? Nie rozmawiam z osobą obok mnie.

Po prostu nie. To znaczy, nie jest. Nie mam nic przeciwko tej osobie obok mnie, ale to nie jest moje rozumienie ewangelizacji poprzez moją osobowość. Nie wiem, czy ktokolwiek z was jest taki.

Taki już jestem. Więc kiedy wsiałam do samolotu, czytam, uczę się, albo odpoczywam, wiesz. Więc lata temu wsiałem do samolotu.

Pamiętam dokładnie tę książkę, którą czytałem. To była książka Foxa, Biografia Reinholda Niebuhr. Czytam więc tę książkę i widzę, że facet obok mnie był nią w jakiś sposób zaintrygowany.

Może słyszał o Reinholdzie Niebuhr lub czymś takim, ale widziałem, że był zaintrygowany. A potem poczułem dziwne uczucie, że w końcu ten facet będzie ze mną rozmawiał. Wiem, że będzie ze mną rozmawiał.

Ostatnia rzecz, jaką chcę zrobić, to to, że będzie ze mną rozmawiał. Więc czytam i modlę się w tym samym czasie. Proszę, Panie, nie pozwól, żeby to się stało.

Więc oczywiście, wtedy zobaczył, że czytam religijną książkę. Więc chce ze mną porozmawiać. Okej, więc przedstawia się.

Nazywał się Andy Vandenberg i pochodził z Kanady. Lecieliśmy, myślę, że jechaliśmy do Toronto, ale on był z Kanady. I chce porozmawiać o chrześcijaństwie, ponieważ czuję, że czytając tę książkę, może coś wiedzieć.

No więc dobrze, porozmawiajmy. Więc był rad, że mógł mi powiedzieć bez ogródek, że jego kościół w Armdale, Nowa Szkocja, jest jedynym prawdziwym kościołem na świecie. Nie było innego prawdziwego kościoła na świecie.

Byli prawdziwym kościołem. Więc teraz oczekuje, że będę z nim rozmawiał na ten temat. Więc to była niewiarygodna rozmowa, po prostu nie potrzebowałem tego dnia.

Była niewiarygodna rozmowa. Właściwie, przypuszczam, że trochę wtrąciłem się w jego życie, ponieważ był bardzo irytującą osobą. W trakcie rozmowy powiedział mi, że nikt w pracy go nie lubi.

I pracował w fabryce. Nikt w pracy mnie nie lubi, bo zawsze im mówię, że jesteśmy prawdziwym kościołem, a wasz kościół jest naszym odstępcą. Więc po prostu powiedziałem, no cóż, trzeba rozróżnić prześladowanie dla sprawiedliwości i prześladowanie za bycie nieprzyjemnym.

Jest różnica między tymi dwiema rzeczami. I być może będziesz musiał jakoś to rozgryźć w swoim życiu. I może być tak, że nikt cię nie lubi w pracy.

Nie jesteś prześladowany za bycie prawym. Możesz być prześladowany za bycie odrażającym. Mam na myśli, że on zaczął tę rozmowę.

Więc zdecydowałem, no cóż, w każdym razie, odbyliśmy długą, zawiłą rozmowę o tym, co stanowi prawdziwy kościół. I tak, był najbardziej radykalnym fundamentalistą, jakiego kiedykolwiek spotkałem. Więc rozstaliśmy się, a potem, och, mówię ci, uważam na swój czas tutaj, ale popełniłem błąd w rozmowie.

Zapytał o mój adres. Zapytał, gdzie uczę i wszystko. Więc powiedziałem, no cóż, uczę w Gordon College.

Dałem mu swój adres. Wiem. Dlaczego to zrobiłem? Nie byłem przy zdrowych zmysłach. Więc oczywiście, kilka, och, może parę tygodni później, otrzymałem około, nie wiem, 60 stron materiałów od Andy'ego Vandenberg'a o jego kościele i tym podobnych rzeczach.

Ale tutaj napisał mi osobisty list. Więc byłem ładny, chłopcze, osobisty list do mnie. W nawiązaniu do naszej ostatniej rozmowy w locie z Chicago do Toronto, tak jest.

Z przyjemnością przekazuję załączone informacje w nadziei, że zwrócisz się do prawdziwego i żywego Boga. Jeśli nie będziesz żałować, będziesz nadal oszukiwany przez ducha tego świata i nigdy nie zrozumiesz tego, co ci mówię, tak jak człowiek naturalny przyjmuje, a nie rzeczy ducha Bożego. Mam nadzieję, że uznasz, że jesteś grzesznikiem.

Nie potrzebuję, żeby mi o tym przypominał. Wiem to. Uznaj, że jesteś grzesznikiem pod jego mocą, aby twoje oczy mogły się otworzyć i abyś odwrócił się od ciemności do światła, od mocy szatana do Boga.

Możesz otrzymać odpuszczenie grzechów i dziedzictwo między nimi, które są uświęcone przez wiarę w Chrystusa. Kiedy Bóg poprowadzi cię do pokuty i uznania prawdy, pokaże ci, jak cały czas byłeś oszukiwany i jak byłeś pod niewolą grzechu.

Ponadto kościół, do którego należysz, oto idziemy, nie jest oparty na mądrości Boga, ale na mądrości człowieka.

Jednakże ewangelia, którą głoszę, nie jest po człowieku. Nie zostałem jej nauczony, ale dzięki objawieniu Jezusa Chrystusa, czekam na odpowiedź na wszelkie pytania, jakie możesz mieć w miłości i służbie mojemu Panu i Zbawicielowi Jezusowi Chrystusowi, Andy'emu Vandenbergowi. Teraz, mogłem mieć co do tego wyjątek.

Naprawdę nie. Ale mogłem. Potem przejrzałem pakiet i on ma wszystkie te rzeczy o porównywaniu prawdziwego kościoła, swojego kościoła, do innych kościołów.

Ale potem pokazał mi wszystkie listy, które napisał do innych ludzi. Wtedy wiedziałem, że jestem w dobrym towarzystwie. Napisał list do Billy'ego Grahama i wysłał mi kopię listu jako żołnierz.

Oto co powiedział Billy'emu Grahamowi. Wtedy pomyślałem, och, jeśli Billy Graham dostanie list od tego gościa, a ja tak, to dobrze się z tym czuję. Jako żołnierz mojego Pana i Zbawiciela Jezusa Chrystusa, to jest dla Billy'ego Grahama, nie tylko zostałem odrzucony, tak jak on, prześladowany za ohydztwo, ale przede wszystkim znienawidzony przez religijne autorytety tego świata, twierdzą Szatana, którzy twierdzą, że są jego uczniami, ale zostali oszukani, tak jak ja, przez 38 lat.

Dzięki Bogu, który mnie wybawił z tak wielkiej głębin i teraz, w swoim wybranym czasie, objawił mi głęboko ukryte tajemnice swojej ewangelii. Ponieważ prawda została mi objawiona przez objawienie Jezusa Chrystusa, moje oczy zostały otwarte. Zmienił mnie z ciemności w światło, z mocy szatana w Boga, co jest pokutą.

Oznaczało to również, że Bóg objawił mi moc tego świata, świata, któremu byłem poddany przez 38 lat i któremu służyłem. Od kiedy nazwał mnie swoim synem, pokazał mi dar wiedzy i znam różnicę między dobrem a złem. Tak, panie Graham, sam jesteś sługą szatana i służysz tym, którzy z natury nie są bogami i nadaremnie używają imienia Chrystusa.

Jeśli nie okażesz skruchy, umrzesz w swoich grzechach i pod władzą zła. Szatan przemienił cię w apostoła Chrystusa, podczas gdy w prawdzie służysz rządzącemu duchowi tego wszechświata. Z natury nadal wierzysz, że grzech jest czynem takim jak prostytutka, pijak lub narkoman, podczas gdy jest owocem każdego mężczyzny, kobiety i dziecka.

Nie wiesz tego, bo sam byłeś człowiekiem naturalnym i pod władzą grzechu i szatana. Dlatego musisz się zmienić i pokutować, stać się nowym człowiekiem i narodzić się na nowo. Podczas moich ostatnich podróży, zamieniłem się w jedną z twoich tak zwanych krucjat, oszukując wszystkich, którzy byli obecni.

Jakież to diaboliczne, jak zwijasz kalekich i upośledzonych, jak ludzie im klaszczą, gdy oni dalej tłumaczą swój związek z Bogiem. Och, to jest za długie, żeby to czytać. Okej, to jest tylko strona pierwsza, a ciągnie się do trzech stron.

A potem Billy Graham Evangelistic Association, złapali to razem z Billym. Dave Wilkerson, wiesz kim jest Dave Wilkerson? Dave Wilkerson był założycielem Teen Challenge. On to złapał.

Jimmy Swaggart, zobaczymy go na taśmie w piątek, i on to złapał. Faith Tabernacle, nie wiem gdzie to jest. Przepraszam, tracę głos.

I katolicki arcybiskup Halifax w Nowej Szkocji też to złapał. Więc to jest tak blisko. A teraz, czy wiesz, dlaczego nie rozmawiam z ludźmi w samolotach? Czytam swoje książki i jestem szczęśliwy.

Więc teraz, w międzyczasie, tracę głos. Więc, kiedy wrócimy w środę i piątek, zobaczymy wideo. Podejmiemy wykład w przyszły poniedziałek.

Miłego dnia.

To jest dr Roger Green i jego wykład na temat amerykańskiego chrześcijaństwa. To sesja 26, Fundamentalizm, część 2.